

תורתך שאלתי

אחת.
שאלתי
למדהתי בענייני ונהגותי

עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר
'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גליון פרשת ראה תשפ"ג

בְּנִים אַתֶּם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגַּדְּדוּ...

כִּי עִם קְדוּשַׁת אֲתֶה לֵה' (יד, א-ב)

מה הקשר בין שני הפסוקים?

הנצי"ב מוולוז'ין: "נתן המקרא שני טעמים על איסור גדידה בכלי וקרחת ביד על מת: א. משום 'כי עם קדוש אתה...' פרוש ומובדל לגבוה, וא"כ יש לדעת כי כל צער ומקרה רע ר"ל רצון הקב"ה הוא לכבודו יתברך, או לכפרת עוון של החי שהוא גם כן כבוד ה' ורצונו, וראוי למי שמובדל לה' שיבטל צערו מפני רצון ה'".

וְכִי יִרְבֶּה מִמֶּךָ הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֵתוֹ

כִּי יִרְחַק מִמֶּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר... (יד, כד)

לאחר שנכתב 'וכי ירבה ממך הדרך', מדוע כתבה התורה גם 'כי ירחק ממך המקום'?

דברי אברהם: יש 2 סוגי ריבוי הדרך. יש אנשים שצריכים לשאת משא כבד, ואז גם דרך קצרה נראית להם כארוכה ובלתי אפשרית, ולעומתם יש שכמעט אין להם משא ובכל זאת המרחק עבורם נראה כמרחק גדול.

כנגד שני סוגים אלו כתבה התורה 'וכי ירבה ממך הדרך', שהתברך היהודי בתבואה רבה שהמעשר ממנה כה רב, עד 'כי לא תוכל שאתו', או כפשוטו שהדרך עצמה רחוקה 'כי ירחק ממך המקום'.

שִׁבְעַת יָמִים תַּחַג לֵה' אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם

אֲשֶׁר יִבְחַר... וְהָיִיתָ אֵךְ שִׁמְחָ (טז, טו)

מה מיעטה התורה במילה 'אך שמח'?

אפיריון: כוונת התורה במילים "והיית אך שמח" להדגיש שאדם יקפיד שיהיה רק שמח, ללא הוללות וסכלות.

רְאֵה אֲנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה... (יא, כו)

מדוע הדגישה התורה את המילה 'היום'?

מלבי"ם: 'רְאֵה אֲנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם', נותן לפניכם דבר גלוי, ולא לאחר זמן, אלא היום. הגמול והעונש הוא דבר שנראה בעיניהם ועליו כתב הקב"ה 'רְאֵה אֲנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם'.

כִּי יִרְחִיב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר דָּבַר

לְךָ וְאָמַרְתָּ אֲכַלָּה בְּשָׂר... (יב, כ)

מדוע פתחה התורה בהקדמה 'כי ירחיב...?'

רש"י: "למדה תורה דרך ארץ, שלא יתאוה אדם לאכול בשר, אלא מתוך רחבת ידים ועושר".

אלשיך: "יאמר גדולתו יתברך, כי ראה כי זה דרך האיש ללכת שובב בדרך לבו, על כן דרכיו ראה ויתר טרם יעשנו באיסור. והוא, כי הנה זה דרכו של היצר הרע שקו לקו, מעט מעט כלה גרש יגרש את האדם מדרך ה'..."

עֵשֶׂר תַּעֲשֶׂר אֶת כָּל תְּבוּאֹת זְרַעְךָ (יד, כב)

דרשו חז"ל את כפל הלשון 'עֵשֶׂר תַּעֲשֶׂר': 'עשר בשביל שתתעשר' (שבת קיט ע"א), כפי שכתוב בספר מלאכי "ובחנוני נא בזאת אמר ה' צבאות אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די", שאמרו על כך חז"ל: 'עד שיבלו שפתותיכם מלומר די' (תענית דף ט).

והרי מצינו שיש רבים שמדקדקים במצוות ומפרישים מעשרות, ואינם עשירים?

שיטת הראב"ד, כפי שמובא ברבינו בחיי, שבמילים 'עֵשֶׂר תַּעֲשֶׂר' שתי אותיות ש' כתובות בפסוק בשין שמאלית. אין הכוונה שע"י המעשרות יתעשר הנותן, אלא 'עֵשֶׂר' בכדי ש'תַּעֲשֶׂר' – תמשיך לעשר ממנו שנים רבות, זהו העושר. **אם תעשר, תזכה לאריכות ימים ולעושר, יהיה לך ממה לעשר עוד**

אָפּס פּי לאַ יְהִיָּה בְּךָ אָבִיוֹן פּי בְּרַךְ בְּרַכְּךָ ה' (טו, ד)

רש"י: "ולהלן הוא אומר כי לא יחדל אביון! אלא בזמן שאתם עושים רצונו של מקום אביונים באחרים ולא בכס, וכשאין אתם עושים רצונו של מקום - אביונים בכס".

האם עוני תלוי אם עושים רצונו של מקום או לא, והרי רואים צדיקים אביונים?

רבי ברוך אפשטיין: חז"ל (אבות פ"ד מ"א) אמרו: "איזהו עשיר השמח בחלקו". המקבל את מצבו החומרי בשמחה נקרא 'עשיר' גם אם אין לו ממון גשמי, לעומת מי שאינו שמח בחלקו, שגם אם יש לו ממון רב לא נקרא עשיר.

'עני' מבקש לעצמו די מחסורו, ואילו 'אביון' מתאוה תמיד לדברים שמעל השגותיו. ביאור דברי רש"י: "בזמן שאתם עושים רצונו של מקום - אביונים באחרים ולא בכס", יען כי העושה רצונו של מקום זוכה לשמחה בחלקו.

נְתוּן תִּתֶּן לוֹ וְלֹא יִרַע לְבַבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ (טו, ו) הנתינה היא "מעשה טכני", איך ניתן לצוות "ולא ירע לבבך"?

כלי חמדה: התורה נותנת עצה לאדם קמצן, "להתחיל בקטן". תחילה 'נתון', לעני משהו סמלי. זה משחרר מהלב קצת מהקמצנות. בשלב הבא: 'נתן לו', עוד משהו קטן. ככל שיתרגל לתת עוד, יגלה שהקמצנות נעלמת. בהמשך 'ולא ירע לבבך', סופו של "קורס האימון האישי" יהיה 'בתתך לו'. ומובטח כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלוקיך, הברכה תשרה במעשי ידיו.

אֶת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֵלַי... (יא, כז)

האדמו"ר מצאנו ראה יהודי שאמר את ברכות השחר בלחש. רמז לו, שבתורה כתוב "את הברכה" - את הברכות שאנו אומרים בכל יום, "אשר תשמעו", שישמעו ושיכולים לענות אמן, "אל מצות ה' אלקיכם" שייך גם למצוות.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

נמאס לכם להגיע לשבת בלחץ ובלי נשימה?

חצים שסעודות השבת יהיו משמעותיות ומרתקות עבור כל בני הבית?
חצים להנות בשבת ולהעביר את חוויית השבת לילדיכם?

הרב חגי ולוסקי אל"ם (מיל)
לשעבר רב חיל האוויר
וסגן הרב הראשי לצה"ל

מזמין אתכם ליהנות ממפגש מעצים
שיתן לכם ערך וכלים

שבת חלום

הרצאה משנה חיים, משפיעה על
הגיבוש והחיזוק המשפחתי.
כיצד להתכונן עם ילדינו
ולקבל שבת בנחת וברוגע
להזמנות בנייד - 052-9453811

מוזמנים להצטרף למשפחות רבות שהרצאה תרמה להם

פתאום כולם שו"תפים בשולחן השבת!

הופיע
כרך חדש!
שמות א'

'תורתך שאלתי':
הסידרה שתעשיר ותרום
את שולחן השבת שלכם!
לימוד פרשיות התורה
בדרך שאלות ותשובות

מאת המחבר:
הרב חגי ולוסקי
מורה / מניח שיעור / מרצה
כלי הנער שקר להכות שיעורים,
דרשות ומאמרים פריצת דרך
בלימוד פרשיות התורה!

הזמינו
עכשיו
והמשלוח
בדרך
אליכם:

הזמינו אותנו: office@shaalti.co.il
במייל: office@shaalti.co.il
בוואטסאפ: 052-9453811
בטלפון: 058-3213811

עוד סדרה מחכימה מבית:
אחת,
שאלתי
למדתי ונשיתי ונתתי

